

**Rasspecifik Avelsstrategi  
för  
**Perro de Agua Español.****

*Reviderad 2010-10-19 av Avelskommittén bestående av:*

*Jenny Linderoth*

*Gunilla Torenfält-Fasth*

*Veronica Tuskay*

*Anneli Westlund*

*Christina Öberg*



<b><u>Innehållsförteckning</u></b>	<b><u>Sidan</u></b>
<b>Rasanpassad Avelsstrategi</b>	3
<b>Beskrivning av blodslinjer</b>	4
<i>Utveckling i Sverige</i>	4
<i>Avelsrekommendationer</i>	5
<i>Avelsstrategi</i>	6
<i>Hanhund- och tikanvändning</i>	7
<b>Mentalbeskrivning hund (MH)</b>	8
<b>Stärka mentalitet, herde, jakt -och vattenegenskaper</b>	9
<b>Jaktprov</b>	10
<b>Vattenprov</b>	10
<b>God hälsa</b>	11
<i>Allegi/klåda/eksem</i>	11
<i>Epilepsi (EP)</i>	11
Höftledspysplasi, HD	12
<i>Thyroidea</i>	13
<i>Ögonsjukdomar</i>	14
<b>Exteriör</b>	15
Helhetsintryck.	15
Bakställ.	15
Päls.	15
Svans.	15
Storlek och vikt.	15
Vid exteriörbedömning – mentalitet.	15
<b>Tidsplan</b>	16
<b>Källor</b>	16
<b>Ord och begrepps förklaring</b>	16

## **Rasanpassad Avelsstrategi** **Perro de Agua Español.**

Svenska Perro de Agua Español klubbens (SPDAEK) övergripande mål är att väcka intresse för och främja avel av mentalt och fysiskt sunda, bruksmässigt och exteriört fullgoda rasrena hundar. Samt bevara och utveckla rasens specifika egenskaper och verka för utveckling av praktiskt bruk av denna ras.

Såsom herdehund, jakthund samt som vattenhund där den assisterar fiskare, i enlighet med rasstandarderna för Perro de Agua Español samt med beaktande av rasens FCI-tillhörighet grupp 8 sektion 3 vattenhundar. (nummer 336)

I ovanstående ingår att översätta de spanska regelverk för funktionsprov som finns. Att sprida kunskap om rasens funktioner, att utbilda funktionärer, samt att införskaffa nödvändigt material.

Rasen blev 1989 interimsgodkänd av FCI och blev efter tio år slutligen godkänd av FCI 1999.

De första hundarna av rasen Perro de Agua Español importerades till Sverige år 1997.

Rasen är således relativt ny i Sverige. Detta gör det svårt att få fram fakta då underlaget är relativt litet.

Antalet hundar ökar emellertid från tre registrerade hundar 1997 till 384 registrerade hundar i juni 2005 och fram till 2010 med ca 1082 registrerade hundar.

Med sunda hundar menas hundar i normalt hull, med god muskulär kondition och klar blick. Hundarna skall vara konstruerade för sitt ändamål.

Uppförande/Karaktär: *Rasen* skall vara trogen, lydig, glad, arbetsvillig, modig, uppmärksam och välbalanserad. Inlärningsförmågan skall vara exceptionellt god beroende på rasens extraordinära förmåga att förstå. *Den* anpassar sig till alla situationer och förhållanden.

*Rasens* uppmärksamhet gör den till en ypperlig varnande vakthund som inte får vara aggressiv. Den skall varna när främlingar är i antågande. Inte för att uppmärksamma ett hot, utan för att förbereda för ett besök.

Med exteriört goda hundar menas typmässigt goda hundar. Begreppet typ avser summan av de detaljer som tillsammans utgör rasen Perro de Agua Español och som skiljer sig från varje annan ras.

Perro de Agua Español av idag är en mix av tre olika blodslinjer av hundar.

De tre blodslinjerna kallas för "Norr" Sierra" och Marismeño"

Dessa tre blodslinjer är idag blandade. Det är emellertid möjligt att ett flertal hundar har karaktären av en specifik blodslinje. I dagsläget finns således bara en Perro de Agua Español men samtliga blodslinjer är korrekta enligt rasstandarderna.

## **Blodslinjer**

### **Typ "Sierra"**

Dessa hundar är lite högre än hundarna från norra Spanien. De är robusta och gedigna. Mankhöjden kan vara upp till 54 cm. Revbenen är rundade. Pälsen har många ulliga lager/skikt och de är till färgen mestadels svarta eller mörkt bruna. Denna typ kommer från de södra delarna i Spanien.

### **Typ "Marismeño"**

Hundarna från sumpmarkerna kallas "Marismeño". Dessa hundar är utan eller har lite underull, vilket resulterar i underbara lockar. Hundar föds mestadels med mörkbrun päls. Dessa hundar är lite lägre och lite längre än "Sierra" typen. Hundarna är inte så robust och med en mankhöjd på ca: 48 cm. Dessa hundar används mestadels som jakt och apportrande hundar. Denna typ kommer från regionerna kring Huelva, Sevilla och "Doñana" nationalpark.

### **Typ "Norr"**

Detta är hundarna från de norra delarna av Spanien. De används mestadels som hjälp åt fiskarna. De arbetar som Newfoundlands hundar, hjälper till att dra ut fiskenäten och fångar fisken och fiskeredskap som ramlat över bord. Dessa hundar har en finare struktur, plattare revben. Pälsen är mestadels sand och/eller lerbärgad, pälsen är ullig och mycket tät, detta är orsaken till varför de har färre lockar. Dessa hundar kan av naturen vara lite misstänksamma mot människor, beroende på att de arbetar så mycket självständigt.

## **Utveckling i Sverige**

Mer detaljerad beskrivning tillsammans med helhet och bakgrund beskrivs i rasstandarden för Perro de Agua Español.

Rasens utveckling grundas på uppfödarnas val av avelsdjur samt på den användning som dessa får. Ärftliga variationer är en förutsättning för rasens fortlevnad. Därför skall aveln vara målinriktad, långsiktig och framförallt hållbar. Med hållbar menas att den inte leder till brister avseende hälsa, mentalitet eller funktion eller tömmer rasen på genetisk variation.

Svenska Perro de Agua Español klubben (SPDAEK) vill uppmuntra till och verka för att utveckla det internationella samarbetet inom rasen.

Svenska Perro de Agua Español klubben (SPDAEK) ansvarar i samarbete med Svenska Kennelklubben (SKK) för *rasen* och dess utveckling i Sverige.

### **Avelsrekommendationer**

Avel och uppfödning skall ske i överensstämmelse med djurskyddslagstiftningen, Svenska Kennelklubbens grundregler samt Svenska Perro de Agua Español klubbens avelsrekommendationer.

*SPDAEK's avelsrekommendationer gäller from 2010-04-01*

- *HD (höftledsdysplasi): Att i avel endast använda fri röntgade hundar dvs. (A och B)*
- *Inavelsgrad: Att i avel använda hundar som ger avkommor med lägre inavelsgrad än 6,25% (kusinparning)*
- *Thyriodea: Thyriodeaprovsvsar skall innan parning vara inskickat till SPDAEK. Är hundarna yngre än 6 år skall följande provsvsar redovisas. T4, TSH och TGAA. För hundar äldre än 6 år skall TSH och T4 redovisas.*
- *Utställning: Att hundarna innan parning erhållit lägst ett 2:a pris i kvalité på officiell utställning. From 2011-01-01 Quality grading Very good.*
- *Ålder vid parning: Att vid parningstillfället använda hundar som uppnått en ålder av minst 2 år.*
- *Ögonlysning: Att hundar som används i avel ska vara ögonlysta med resultat UA. Ögonlysningsresultatet ska vara högst 1 år gammalt vid parningstillfället*

För att få en tydligare helhetsbild av rasen, önskar Svenska Perro de Agua Español klubben (SPDAEK) ett fylligare statistiskt underlag. För att möjliggöra detta, vill SPDAEK uppmuntra uppfödare och hundägare att låta sina hundar genomgå tester och röntgen som finns att tillgå.

### **För en fortsatt positiv utveckling vill Svenska Perro de Agua Español klubben utarbetat riktlinjer som stöd för avelsarbetet av rasen**

- Verka för en bred avelsbas ur släktskapssynpunkt.
- Verka för ökad genetisk variation och fortsatt minskad inavel.
- Verka för god hälsa som möjliggör ett långt liv.
- Verka för att stärka mentaliteten.
- Verka för god reproduktionsförmåga (genitalia, parning, dräktighet, valpning och omhändertagande av valpar)

## **Avelsstrategi för Perro de Agua Español**

Rekommendationer i stället för krav.

Det är nödvändigt att arbeta för ökad genetisk variation inom rasen. Ett fortsatt målinriktat arbete för att hålla nere inavelsgraden, har påbörjats av uppfödarna i rasklubben och internationellt. Det har hittills givit positiva effekter vilket framgår av nedanstående siffror. Att sänka inavelsgraden och om möjligt bredda avelsbasen, är av yttersta vikt för den lilla population av Spansk vattenhund som finns i Sverige. Att rasen skapats på grundval av ett litet antal ursprungshundar (founders) kan hota rasens fortlevnad.

Den genomsnittliga inavelsgraden bör ligga under 2,5% hos samtliga uppfödare.

År 2004 var den genomsnittliga siffran 1,9% och under år 2009 1,6%.

Tidigare har inavelsgrader uppgått till så mycket som 13,3% - 2000 och 26,6% - 2003.

*SPDAEK vill för uppfödare påtala vikten av att så obesläktade avelsdjur som möjligt används då en hög inavelsgrad innebär dubblering av gener, dvs. ökad homozygoti. Dubblering av gener medför att genetisk variation förloras. Även gener med negativ inverkan dubbleras vilket kan ses som ökning av defekter av recessiv typ. Genetiska variationer är nödvändigt för att rasen ska kunna motstå sjukdomar och leva upp till en tryggad framtid.*

Närmare släktskapavel än kusinparning (motsvarande 6,25% inavelsgrad) kommer ej att rekommenderas.

*Kastrationer av hundar ökar i Sverige och då även på mycket unga individer. Stora djurkliniker bedriver en aggressiv kampanj för kastration utan att upplysa om eventuella biverkningar. SPDAEK ser en stor fara i detta då det riskerar att bli "fel" hundar som kastreras och det blir ingen avelsbreddning. En önskan är att man endast kastrerar hundar som fått växa färdigt och som uppnått en ålder av ca 2år och som inte är intressanta för rasen att användas i avel.*

## **Hanhunds- och tikanvändning**

Ett viktigt verktyg för att nå målet att minska inavelsgraden är att begränsa användandet av varje enskild hanhund och tik. Den allmänna rekommendationen i små populationer är därför att en enskild hanhund bör bli far åt högst 5% avkomma som produceras av en generation avelsdjur (ca:5 år). I stora populationer är motsvarande siffra 2%.

Gällande *Perro de Agua Español* borde resonemanget emellertid vara, att gå mot den lägre siffran 2%. *En hanhund respektive tik bör därför i nuläget inte ha fler avkommor än ca 25 – 30 st (ca2,5%) beräknat på nuläget* i den svenska populationen. Beräkningen har gjorts på årsgenomsnitt av ungefär 200 registrerade valpar per år. (År 2009 registrerades 210 hundar) Som hjälp för uppfödare finns en lista på använda hanhundar och tikar. Listan finns på klubbens hemsida och uppdateras kontinuerligt.

Ett sätt att informera uppfödare och hanhundsägare om deras inflytande i aveln, är att studera så kallade "farfarskurvor". Dessa speglar hur många barnbarn hunden (farfar) har. En hanhund kan ha många avkommor men om dessa används i liten omfattning, kan hanhundens inflytande på sikt bli relativt begränsad. Det omvända kan inträffa om en hanhund har relativt få avkommor som i stället används flitigt.

### **Målsättning**

- Sträva mot så obesläktade parningskombinationer som möjligt.
- Verka för att nytt blod tillförs den svenska populationen. Att nå en lägre inavelsgrad inom den svenska populationen kommer endast att vara möjligt genom att nytt blod tillförs.
- Nå en Effektiv Population/Effektiv Avelsbas\* på minst 50 hundar.

\* Effektiv Population/Effektiv Avelsbas= den population som, vid slump-parningar av lika många individer av vardera könet, skulle ge upphov till samma stegring av inavelsgraden per generation som man uppmätt i en verklig population.

Observera att detta är statistiska beräkningar, det rör sig alltså inte om några namngivna djur.

## **Mentalbeskrivning Hund**

Ett sätt att utvärdera *rasens* mentalitet är att använda sig av Mentalbeskrivning Hund. Hundägare och uppfödare rekommenderas att mentalbeskriva sina hundar företrädesvis i åldern 12-24 månader. Hund som mentalbeskrivs skall vara minst 12 månader gammal. Ingen övre åldersgräns finns. Mentalbeskrivning ger förutsättningar för en god uppföljning av hundars mentalitet. Genom att så många hundar som möjligt beskrivs kan mentala förändringar i rasen uppmärksammas. Detta är ett ansvar som varje hunduppfödare och hundägare skall vara medveten om.

Svenska Perro de Agua Español klubbens avsikt är att skapa intresse för Mentalbeskrivning Hund (MH) i avsikt att lyckas i arbetet med att skapa ett spindeldiagram enligt Per-Erik Sundgrens metod redovisa MH. En mycket god utgångspunkt är ett statistiskt underlag på ca 100 hundar innan man ger sig i kast med protokollen. Tills dessa är samlade bör de redan mentalbeskrivna hundarnas protokoll vara i fred, så att man inte låter underhandsredovisning påverka vilka hundar som kommer att testas innan man når upp till 100 hundar. Då man närmar sig detta antal bör man, utifrån rasstandard, försöka finna ett trettiotal (av de 100) som mentalt sett, beter sig som man kan förvänta sig av "Perron", återigen utifrån standarden. När detta skett sammanställer man deras mentalbeskrivningsprotokoll. Resultatet blir då inte endast rasprofil. Eftersom dessa hundar existerar i verkligheten blir det en rasprofil som utgör genetisk potential.

### **Målsättning.**

- Verka för att öka intresset för Mentalbeskrivning Hund (MH) och SKK's nya *Beteende- och Personlighetsbeskrivning Hund (BPH)* som är under utveckling 2010.
- Verka för att nå ett statistiskt underlag på ca: 100 mentalbeskrivna hundar.
- Verka för att sammanställa protokoll enligt beskrivningen ovan för att åstadkomma en rasprofil för Perro de Agua Español.
- Alla valpköpare skall *få information* om rasens mentalitet och få råd om miljöträning via uppfödarnas och via SPDAEK's försorg.



### **Stärka mentalitet samt herde, jakt- och vattenhundsegenskaper**

I hemlandet Spanien tillämpas funktionsprov för herde, jakt- och vattenhunds- egenskaperna. *Rasens* beteende (liksom f.ö konstitution och utseende) är ett resultat av hur hunden formats i ett bestämt syfte. *Rasen* har många egenskaper. Den skall alltså kunna utföra många olika typer av arbete. Exakt på vilket sätt *rasen* skall arbeta som herde- och jakthund är svårt att fastställa.

De genetiska förutsättningarna är en viktig grund för hur väl en hund ska lyckas med att uppfylla sin husbondes önsknings. Miljön, dvs de livsförutsättningar valpen ges under sin uppväxt och livstid, avgör sedan hur väl hundens förmåga tillvaratas.

För ovan nämnda egenskaper krävs att hunden är kommunicerbar, har samarbetsförmåga och intresse av att vara sin ägare till lags. Samt ett självförtroende som gör att hunden kan arbeta självständigt.

Ett säkert hjälpmedel för att bevara *rasens* mentala egenskaper för dess ursprungliga arbetsuppgifter, är att testa de egenskaperna som hunden används till. Om man inte tar hänsyn till detta, kan typiska mentala egenskaper gå förlorade.

Herde- och vallningsegenskaper innebär att hunden skyddar, vaktar, samlar och förflyttar djur. Vaktandet har att göra med det revir som hunden har och som för *rasen* innebär att "larma" då något närmar sig flocken. Det finns inget självklart samband mellan en "allmänt jagande" hund och en god vallhund. Det krävs lite fler genetiskt betingade anlag för att lyckas som god herdehund. Perro de Agua Español behöver således sin uppmärksamhet, energi, och självständighet för att klara en sådan uppgift.

Vilken typ av jakt *rasen* använd till i sitt hemland är oklart men främst torde den användas till sjöfågeljakt och småvilt.

*Rasens* användningsområde inom vattenarbetet är mångsidigt. Dels används hunden som hjälp åt fiskare, där hunden dyker för att hämta fisk som hamnat utanför näten samt att hjälpa till att dra ut näten. De hämtar även upp fiskeredskap som hamnat över bord. Att lotsa båtar in i hamn, genom att apportera förtöjningstrossen och simma in till kajen är ytterligare ett arbete som *rasen* klarar av. Den absolut viktigaste arbetsuppgiften torde dock vara att rädda människors liv.

### **Jaktprov**

Viltspårsprovets ändamål är att bedöma hundens lämplighet vid eftersök av skadat eller dött hjortvilt. Under provtagningen bedöms följande: spårförmåga, tempo, självständighet och *skottfasthet*. Testet kräver en del träning.

*Rasen* äger rätt att from den 1 januari 2005 erhålla titeln SVCh (Svensk Viltspårsprovschampion).

### **Målsättning**

- Verka för ett ökat intresse för viltspårs/eftersöksprov.
- Verka för att *rasen* skall få delta på andra typer av jaktprov.

### **Vattenprov**

Ett vattenprov finns utarbetat av Svenska Newfoundlands hundklubb (SNK). Ett prov som går ut på att hunden skall klara av att simma 50 meter samt, att hämta in föraren från 15 meter och bogsera denna in till stranden (livräddning). En fördel med testet är att det är neutralt. SPDAEK kommer att hos SKK ansöka om att *rasen* skall kunna erhålla titeln S(VP)Ch (Svensk vattenprovschampion).

### **Målsättning**

- Verka för ett ökat intresse för sim –och räddningsprov.

## **God hälsa**

Perro de Agua Español tillhör för närvarande rasgrupp 5 i Agrias premiegrupp (där de flesta antalet hundar finns registrerade) vilket kan uppfattas som en sviktande hälsostatus. Att rasen ligger i rasgrupp 5 betyder att veterinärbesök är relativt ofta förekommande under tid och att ersättning betalats ut av försäkringsbolagen. Av den statistik som finns tillgänglig kan man inte läsa ut någon specifik orsak till veterinärbesöken.

### **Målsättning.**

- Att rasen skall flyttas till en lägre premiegrupp

## **Allergi/klåda/eksem.**

I senast gjorda frågeformulär/enkät (2008) uppmärksammar SPDAEK att den vanligaste orsaken till veterinärbesök (förutom årlig vaccination, HD/ED röntgen, ögonlysning) är allergi/klåda/eksem och öroninflammation. SPDAEK's reflektioner kring allergi/klåda/eksem är att orsakerna är svårdefinierade och att sjukdomen är komplex. Det kan bland annat bero på hög aktivitetsnivå hos rasen, rädslor, genetiskt arv, under respektive överstimulans, foderallergi m.m. Ett genetiskt arv föreligger oftast men sjukdomen kan utlösas i samverkan med ovan nämnda orsaker.

### **Avelsrekommendationer.**

Att uppfödare informera blivande valpköpare om rasens fysiska och mentala behov, för att minimera uppkomsten av dessa problem.

### **Målsättning**

- Att minimera antalet hundar med allergi, klåda och hudproblem.

## **Epilepsi (EP)**

Fall av Epilepsi (EP) har också diagnostiserats de senaste två åren. Forskningsresultat finns kring EP men arvs gången är fortfarande oklar. SPDAEK önskar en större öppenhet kring hundar som fått diagnos EP. Ett sätt kan vara att avelskommittén (AK) får information från uppfödare eller hundägare om vilka hundar som drabbats, så att vi får ett underlag till genetiker alt. Forskningen.

### **Avelsrekommendationer**

Att uppfödare inte använder drabbade hundar eller avkommor från dessa.

### **Målsättning**

- Att inga fall av Epilepsi skall finnas inom rasen.

## **Höftledsdysplasi, HD**

Höftledsdysplasi innebär att leddskålen är för grund, varför höftledskulan får ett otillräckligt stöd och leder till ostadighet. Instabilitet i höfterna vid dysplasi leder till broskförslitning och benpålagringar. Lårbenshuvudet blir också mer eller mindre deformerat, dels beroende på graden av dysplasi, dels på kroppsvikt. Vissa hundar med lindrigare grad av HD behöver inte ha några smärtor och graden HD står inte alltid i proportion till den enskilda hundens problem.

### **Arvsgång: Polygen**

Vid polygen nedärvning är selektion den viktiga metoden. Man måste titta på förekomsten av anomalin. Belastningsgraden för den enskilda individen kan inte beräknas, bara uppskattas. Det är viktigt att konsekvent välja bort de sämsta kullarna och deras föräldrar. För att minska frekvensen HD krävs att man i avel tar hänsyn till föräldrarnas kullsyskons HD status och även avkommans HD status. Ju fler hundar som röntgas desto säkrare urval av avelsdjur. *SPDAEK ser framemot att HD-index kommer att komma i framtiden för att en bättre selektion av avelsdjuret ska kunna göras.*

### **Frekvens**

Antalet röntgade hundar har mellan åren 1997 och fram till år 2002 legat på 33% av den svenska populationen. Året 2003 var det hela 51% av hundarna i den svenska populationen som röntgades. Andelen dysplaster för period 1998 -2002 var 35%. Under åren 2000 och 2001 var antalet dysplaster så högt som 55% respektive 67%. En ökad andel grava dysplaster kan också noteras under dessa år. Att HD resultaten försämrats med det ökade internationella utbytet är att förvänta då situationen är en annan utanför Sverige. 2003 gick antalet dysplaster ned till 25%, vilket är glädjande. *Mellan 2004 och 2009 pendlar resultaten mellan 37,4% och ner till 13,4%.*

### **Avelsrekommendationer**

*SPDAEK har hos SKK lagt in ett hälsoprogram att HD-statusen skall vara känd på föräldrarnas vid valpkullsregistrering.* Svenska Perro de Agua Español klubben rekommenderar att HD-status är A eller B (tidigare ua) för hundar som skall användas i avel.

### **Målsättning**

- Verka för att öka antalet röntgade individer till minst 80% av den svenska populationen.
- Verka för att öka antalet hundar med HD-status A och B.

### **Thyroidea – Nedsatt sköldkörtelfunktion**

*En sjukdom som kan uppkomma genom både arv och miljö. Nedärvnings mönster är inte fastsällt. Sjukdomen går inte att bota men är behandlingsbar med medicinering livet ut. Symtom kan vara trötthet, viktökning, glanslös päls, pälslösa fläckar, spröda klor, nedsatt fertilitet och frusenhet. Forskning pågår kring sjukdomen och det arbetas med att få fram en säkrare metod genom DNA för att hitta anlagsbärare och eventuellt sjuka individer. Dagens blodprovstest är inte helt tillförlitlig då det egentligen endast är framtaget för veterinär som ser symptom att kunna fastställa sjukdom och för att kunna se att korrekt medicinerings dos ges. Stora olikheter kan ses i resultaten på en och samma hund pga. att sköldkörteln påverkas bla. av hormoner vid löp, stress mm.*

#### **Avelsrekommendationer**

*SPDAEK rekommenderar att alla hundar som används i avel ska blodprovs testas innan avelsdebuten gällande fritt T4, TSH och TGAA och att dessa resultat skickas till klubben för publicering på hemsidan. Ett försök har påbörjats med dessa tester med början 2007 och en utvärdering kommer under 2012. Det är till dags datum 140 stycken hundar som redovisat resultat på hemsidan varav 108 hundar redovisar har normala värden, 17 hundar redovisar ej kompletta resultat, 3 hundar redovisar oklara resultat och 12 hundar redovisar nedsatt sköldkörtelfunktion. Av dessa 12 med nedsatt funktion enligt blodprov så medicineras majoriteten.*

#### **Målsättning**

- Att minimera antalet hundar som behöver medicineras.

## **Ögonsjukdomar**

Katarakt eller grå starr kan uppträda hos valpar, hos vuxna relativt unga hundar samt hos äldre (gamla) hundar. Katarakt kan i svårare fall leda till blindhet. Katarakt hos äldre hundar är "naturligt" på grund av linsens åldrande. Skulle den uppträda hos yngre hundar kan den vara sjukligt eller ärftligt betingad.

### ***Prcd-PRA – DNA test.***

*För ögonsjukdomen prcd-PRA (en typ av katarakt) finns i dag ett DNA-test som görs av OptiGen i USA eller LABOKLIN i Tyskland. Resultaten redovisas som Normal/Clear, Carrier och Affected. Ca fyrahundra hundar från hela världen har i dag testats och övervägande är diagnostiserade som Normal/Clear. I Sverige finns ett fåtal med diagnosen Carrier (anlagsbärare) inga med diagnosen Affected (sjuka).*

*Uttrycket "hereditärt fri" innebär att en hund med hjälp av sina DNA-testade och friförklarade anfäder själv kan anses vara fri från det aktuella anlaget.*

### **Arvsgång**

Katarakt kan ha många olika former men nedärvningen antas följa någon av följande nedärvningsmodeller, dominant, enkel recessiv eller polygen recessiv. Samtliga former av arvsgång kan förekomma, olika för olika hundraser.

Vi vet idag inte om katarakt inom rasen är ärftligt betingad. Om så är fallet, är den i alla fall inte av dominant typ.

### **Frekvens**

Mellan åren 2000 och 2003 ögonlystes endast en hund per år, dessa hundar var ua. *Fram till 2009 års utgång har 320 hundar ögonlysts och någon typ av katarakt har påvisats hos 10 individer.*

Möjligheten till att göra en korrekt bedömning gällande arvsgång hos rasen ökar med antalet ögonlysta hundar.

### **Avelsrekommendationer**

*SPDAEK rekommenderar att samtliga avelsdjur ögonlyses innan parning och att ögonlysningsresultaten ej är äldre än 1 år vid parningstillfället.*

### **Målsättning**

- Verka för att en så stor del av den svenska populationen som möjligt ögonlyses *för att kunna bibehålla en god ögonstatus i rasen.*
- Verka för att en så stor andel hundar blir ögonlysta så att Svenska Perro de Agua Español klubben får ett så gott underlag att utreda om en eventuell arvsgång av katarakt finns inom rasen.

## **Exteriör**

Kvaliteten hos *rasen* upplevs som mycket god. Ett stort antal hundar har tilldelats ett 1:a pris på utställningar.

### **Helhetsintryck**

Rasen skall vara rustik, välproportionerlig (av medelvikt) långskallig, tämligen långsträckt, med harmoniska former och vacker helhet. Rasen skall vara atletiskt byggd med väl utvecklad muskulatur från regelbunden motion. Huvudets profil skall vara rätlinjigt. Syn, hörsel och luktorgan skall vara väl utvecklade. Ögon- och nos färg skall harmoniera med pälsfärgen.

### **Bakställ**

Bakbenen skall vara parallellt ställda. Bakbensvinklarna skall vara markerade men inte överdriven. Bakben skall vara muskulösa, för att ge spänstiga, kraftfulla språng och lätta eleganta hopp.

### **Päls**

Det är mer angeläget att vara observant på pälsens kvalitet än dess längd. Pälsen skall alltid vara lockig med ullig pälsstruktur. När pälsen är kort *kan den vara* vågig eller lockig, när den är lång kan den forma sig som snören.

Färgen varierar från enfärgad vit, svart eller brun, i olika nyanser eller tvåfärgad vit och svart eller vit och brun, o olika nyanser. Trefärgad päls är inte tillåtet. *Pälsen får aldrig bli så tovig så att det stretar i hundens hud och därmed orsakar lidande.*

### **Svans**

Svanslängden varierar stort från stubbsvans till lång svans. Svanslängderna kan variera i en och samma kull.

*Svanslängden ska numera registreras i stamtavlan med AS = avsaknad av svans (0-3 svanskotor) ST = stubbsvans (4-7 svanskotor) KS = kort svans (semilång svans) hunden har minst 8 svanskotor men kortare svans än normalt för rasen LS = hellång svans KUP = kuperad svans (registreras med utställningsförbud)*

### **Storlek och vikt**

Både stora och små hundar förekommer. De angivna idealmåtten är 44 – 50 cm för hanhund och 40 – 46 cm för tik. Det är tillåtet med en mankhöjd 2 cm över eller under angivna mått förutsatt att hunden är proportionerlig till sin mankhöjd. Idealvikt för hanhund 18-22kg och för tik 14-18kg.

### **Vid exteriörbedömning – mentalitet**

En del olika rädsor, bland annat sociala, uppmärksammas i rasen. Detta hindrar dem från att fungera rastypiskt.

Att stärka den ideala mentaliteten är en nödvändighet och delikat uppgift som rymmer en del noggranna överväganden *i urvalet av avelsdjuren.*

SPDAEK känner tacksamhet gentemot domare som muntligen och öppet motiverar sina ställningstaganden, i synnerlighet beträffande hundars beteende i ringen.

### **Målsättning**

- Verka för att stärka rasens kvalité såväl exteriört som mentalt.

## Tidsplan

En uppföljning av ovanstående RAS bör utvärderas och följas upp om tre år. *Det vill säga under år 2014.*

### **Källor:**

Frågeformulär I.	Som delades ut alternativt skickades ut (augusti -04) till samtliga hundägare som hade hundar registrerade tom december 2003.
Frågeformulär/Enkät II	Som delades ut alternativt skickades ut (sommaren-08) till samtliga hundägare som hade hundar som var ett år eller äldre.
Hälsoundersökning I	Som skickades ut till samtliga uppfödare av rasen Perro de Agua Español. (februari -05)
SKK	Sammanställning av avelsdata fram till år 2009 som presenterades på SPDAEK's årsmöte i mars 2010.
FCI	Rasstandard.
Försäkringsbolag.	Statistik från försäkringsbolag i den mån det varit möjligt att få ta del av den.

Asociacion Español dei Perro de Agua Español (spanska Perro de Agua Español klubben)  
Rasdata för Perro de Agua Español.  
Kritiker från utställningsarrangörer.

## Ord –och begreppsförklaring.

Allel	Varianter av en gen. Vissa gener har endast två alleler: en dominant och en recessiv.
Anomali	Avvikelse från det normala.
Avelsbas	Ett allmänt uttryck för den faktiska avelsbasens storlek.
Dominant nedärvning.	När individens egenskaper bara påverkas av det ena genparet sägs den genen vara dominant över den andra genen.
Enkel recessiv nedärvning.	När en, högst två gener är inblandade. Individen kan vara anlagsbärare utan att själv uppvisa symptom. Individ som själv uppvisar defekten har fått anlagen från sina defekta anlag från båda föräldrarna och har anlaget i dubbel uppsättning.
Gen.	Arvsanlag.
Genetisk variation.	Ärftlig variation.
Homozygot.	Individ som bär på identiska alleler i ett locus.
Inavelsgrad.	Anger sannolikheten för att identiska anlag skall komma i dubbel uppsättning hos en individ. Ökar inavelsgraden minskar ärftlig variation.
Locus	Platsen för en gen (arvsanlag) på kromosomerna.
Polygen nedärvning.	När många arvsanlag är inblandade. Man kan inte tala om säkra anlagsbärare då slumpen spelar stor roll för om individen skall uppvisa symptom eller ej.
Population.	Betecknar en grupp individer som paras inbördes.
Recessiv.	Vikande arvsanlag. Anlag som helt förtrycks av dominanta anlag.



